

Кам'янець-Подільський національний університет
імені Івана Огієнка
Природничо-економічний факультет
Кафедра біології та методики її викладання

Силабус
навчальної дисципліни
«Менеджмент природно-заповідного фонду»

1. Загальна інформація про курс

Назва курсу, мова викладання	Менеджмент природно-заповідного фонду Мова викладання – українська.
Викладачі	Любінська Людмила Григорівна, доктор біологічних наук, доцент, професор кафедри біології та методики її викладання.
Профайл викладачів	http://biolog.kpnu.edu.ua/
E-mail	lyubinska_lyudmyla@kpnu.edu.ua
Консультації	Л.Г. Любінська: вівторок 16.00–17.00 четвер 16.00–17.00 Місце проведення консультацій – 30 аудиторія (корпус №2), платформа MOODLE.

2. Анотація до курсу

Навчальна дисципліна удосконалює спеціальні компетентності здобувача ступіню вищої освіти - магістр.

3. Мета і цілі курсу

Мета дисципліни – сформувати у студентів цілісне розуміння сучасних проблем екологічного управління в системі природно-заповідного фонду (ПЗФ).

Загальнотеоретичні завдання: дослідити та ознайомитися з сучасними проблемами охорони природи, структурою та управлінням в природно-заповідних об'єктах; опрацювати види і методи управління в ПЗФ,

Практичні завдання курсу: знати види і методи екологічного управління; оцінювати стан ПЗФ; розробляти адміністративні, правові, фінансово-економічні, освітньо-виховні і біологічні управлінські рішення для живих організмів всіх рівнів, ландшафтів, менеджмент-плани; вміти комунікувати та формувати інформацію про ПЗФ.

Вивчення дисципліни спрямоване на вироблення наступних компетентностей.

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі біології при здійсненні професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог .

Загальні компетентності:

ЗК 01	Здатність працювати у міжнародному контексті.
ЗК 03	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
ЗК 04	Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
ЗК 05	Здатність розробляти та керувати проектами.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК 01	Здатність користуватися новітніми досягненнями біології, необхідними для професійної, дослідницької та/або інноваційної діяльності.
СК 04	Здатність аналізувати і узагальнювати результати досліджень різних рівнів організації живого, біологічних явищ і процесів.
СК 07	Здатність діагностувати стан біологічних систем за результатами дослідження організмів різних рівнів організації.
СК 08	Здатність презентувати та обговорювати результати наукових і прикладних досліджень, готувати наукові публікації, брати участь у наукових конференціях та інших заходах.
СК 10	Здатність використовувати результати наукового пошуку в практичній діяльності.

4. Формат курсу

Стандартний курс (очний). Можливе застосування об'єктно-модульного динамічного середовища навчання Moodle та застосунок для проведення відеозанять.

5. Результати навчання

Магістранти мають отримати наступні програмні результати.

ПРН 01	Володіти державною та іноземною мовами на рівні, достатньому для спілкування з професійних питань та презентації результатів власних досліджень.
ПРН 02	Використовувати бібліотеки, інформаційні бази даних, інтернет ресурси для пошуку необхідної інформації.
ПРН 03	Здійснювати злагоджену роботу на результат у колективі з урахуванням суспільних, державних і виробничих інтересів.
ПРН 04	Розв'язувати складні задачі в галузі біології, генерувати та оцінювати ідеї.
ПРН 05	Аналізувати та оцінювати вплив досягнень біології на розвиток суспільства.
ПРН 06	Аналізувати біологічні явища та процеси на молекулярному, клітинному, організменному, популяційно-видовому та біосферному рівнях з точки зору фундаментальних загальнонаукових знань, а також за використання спеціальних сучасних методів досліджень.
ПРН 07	Описувати й аналізувати принципи структурно-функціональної організації, механізмів регуляції та адаптації організмів до впливу різних чинників.
ПРН 08	Застосовувати під час проведення досліджень знання особливостей розвитку сучасної біологічної науки, основні методологічні принципи наукового дослідження, методологічний і методичний інструментарій проведення наукових досліджень за спеціалізацією.
ПРН 09	Планувати наукові дослідження, обирати ефективні методи дослідження та їх матеріальне забезпечення.
ПРН 10	Представляти результати наукової роботи письмово (у вигляді звіту, наукових публікацій тощо) та усно (у формі доповідей та захисту звіту) з використанням сучасних технологій, аргументувати свою позицію в науковій дискусії.
ПРН 11	Проводити статистичну обробку, аналіз та узагальнення отриманих експериментальних даних із використанням програмних засобів та сучасних інформаційних технологій.

ПРН 12	Використовувати інноваційні підходи для розв'язання складних задач біології за невизначених умов і вимог.
ПРН 13	Дотримуватися основних правил біологічної етики, біобезпеки, біозахисту, оцінювати ризики застосування новітніх біологічних, біотехнологічних і медико-біологічних методів та технологій, визначати потенційно небезпечні організми чи виробничі процеси, що можуть створювати загрозу виникнення надзвичайних ситуацій.
ПРН 14	Дотримуватись норм академічної доброчесності під час навчання та провадження наукової діяльності, знати основні правові норми щодо захисту інтелектуальної власності.
ПРН 15	Уміти самостійно планувати і виконувати інноваційне завдання та формулювати висновки за його результатами.
ПРН 16	Критично осмислювати теорії, принципи, методи з різних галузей біології для вирішення практичних задач і проблем.

Магістрант повинен знати: структуру ПЗФ і природно-заповідних об'єктів (пзо) , види і методи екологічного менеджменту, особливості менеджменту живих організмів, екосистемам, ландшафтів.

Магістрант повинен вміти: проводити оцінку стану ПЗФ і пзо, виділяти і характеризувати загрози для пзо, розробляти менеджмент-плани для екосистем, ландшафтів, флори і фауни, біотопів, комунікувати, аналізувати і надавати інформацію про ПЗФ.

Відповідність визначених Стандартом компетентностей дескрипторам НРК для дисципліни: ЗК: Зн -1,2, Ум -1, К-1,2 , Ав -3 ; СК: Зн -1,2 , Ум 1-, К -1,2 , Ав -3.

Найменування показників	Характеристика навчального курсу	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Освітньо-наукова програма	Галузь знань 091 Біологія Спеціальність 091 Біологія	
Рік навчання / рік викладання	перший	
Семестр вивчення	перший	
Кількість кредитів ЄКТС	4,0	
Загальний обсяг годин	120	
Кількість годин навчальних занять	46	
Лекційні заняття	20	
Практичні заняття	26	
Самостійна та індивідуальна робота	74	
Форма підсумкового контролю	екзамен	

6. Пререквізити курсу

Дисципліни-пререквізити: охорона природи, зоологія, ботаніка, екологія, генетика.

7. Технічне й програмне забезпечення, обладнання

Вивчення курсу потребує використання проектора й ноутбука / персонального комп'ютера для створення презентацій у форматі MS Power Point або інших. Передбачається застосування об'єктно-модульного динамічного середовища навчання MOODLE.

Політика курсу

Відвідування занять. Очікується, що магістранти відвідуватимуть лекційні та практичні заняття. Під час відвідування всіх видів занять і консультацій очікується дотримання правил внутрішнього розпорядку Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана

Тема 2. Екологічний менеджмент та його особливості ПЗФ	6	2			4						
Тема 3. Правовий та адміністративний, економіко-фінансовий екоменеджмент в системі ПЗФ	8	4			4						
Тема 4. Екологічна культура, освіта та менеджмент природи ПЗФ	6	2			4						
Тема 5. Загрози для екосистем та ПЗФ	6	2			4						
Тема 6. Біологічний екоменеджмент в об'єктах ПЗФ	6	2			4						
Тема 7. Екоменеджмент ландшафтів ПЗФ	6	2			4						
Тема 8. Особливості менеджмент-планів	6	2			4						
Тема 9. Менеджмент ПЗФ і екомережа	6	2			4						
Тема 1. Адміністративно-правове управління ПЗФ (екскурсія в ботанічний сад)	5		2		3						
Тема 2. НПП “Подільські Товтри” як управлінська структура ПЗФУ (екскурсія).	5		2		3						
Тема 3. ПЗФ м. Кам'янця-Подільського та управління ним (екскурсія)	5		2		3						
Тема 4. Аналіз загроз біорізноманіттю в межах ПЗФ	5		2		3						
Тема 5. Розробка проекту плану менеджменту рідкісних видів фауни	5		2		3						
Тема 6. Розробка проекту плану менеджменту рідкісних видів флори	5		2		3						
Тема 7. Розробка	5		2		3						

заходів з еколого-освітньо-виховного менеджменту для ПЗФ												
Тема 8. Розробка проекту плану менеджменту ВБУ	5		2			3						
Тема 9. Розробка проекту плану менеджменту для ПЗО без адміністрації.	5		2			3						
Тема 10. Розробка проекту плану менеджменту особливо цінних заповідних лісів	7		4			3						
Тема 11. Аналіз природоохоронної діяльності Чорнобильського радіаційно-екологічного біосферного заповідника.	6		2			4						
Тема 12. Екологічна інформація, комунікація, співпраця природно-заповідних об'єктів	6		2			4						
Разом годин	120	20	26	-	-	74						

9. Система оцінювання та вимоги

Розподіл балів, що присвоюються магістрантам:

Поточний і модульний контроль (60 балів)			Екзамен	Сума
Поточний контроль	Самостійна робота	МКР	40	100
20 балів	10 балів	30 балів		

Поточний контроль (20 балів)

Максимальний бал оцінки поточної успішності аспірантів на навчальних заняттях – 12 (https://drive.google.com/file/d/1aD_jeL-jGRbDWAegkQ58tdMxxbqQKuff/view).

Магістранту, який не виконав поточних завдань, не підготувався до навчальних занять, в журнал обліку роботи академічної групи ставиться 0 балів.

Магістрант, знання, уміння і навички якого на навчальних заняттях за 12-бальною шкалою оцінено від 1 до 3 балів, вважається таким, що недостатньо підготувався до цих занять і має академічну заборгованість за результатами поточного контролю. Поточну заборгованість, пов'язану з невідповідністю або недостатньою підготовленістю до навчальних занять, аспірант повинен ліквідувати. За ліквідацію поточної заборгованості нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Самостійна робота (10 балів)

Перевірку питань й завдань самостійної роботи, які магістранти готують на практичні заняття, здійснює викладач, який їх проводить. Їх оцінювання є складником загальної оцінки, що виставляється магістранту на практичному занятті.

Контроль за іншими видами самостійної роботи здійснює лектор на консультаціях.

До того ж, самостійна робота передбачає опрацювання матеріалу лекційних занять, попередню підготовку до практичних занять; виконання завдань і вправ в позааудиторний час; підготовку до обговорення окремих теоретико-практичних тем; самостійне вивчення окремих теоретичних тем курсу; підготовка до написання модульної контрольної роботи; відвідування консультацій (згідно з графіком консультацій кафедри).

Магістранти, які за виконання завдань СР отримали рейтинговий бал менший 60% від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи, а також ті, що не з'явилися на звіт за виконання СР на консультації, або не виконали її завдань, вважаються такими, що мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, ліквідація якої є обов'язковою.

СР 10 балів	«задовільно»	6
	«добре»	7 – 8
	«відмінно»	9 – 10

Модульна контрольна робота (30 балів)

Модульна контрольна робота виконується у письмовій формі. До її написання допускаються всі магістранти. Позитивну оцінку за МКР не рекомендується покращувати. Невиконання МКР оцінюється 0 балів.

Магістранти, які за результатами виконання МКР отримали рейтинговий бал менший 60 % від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи, а також ті, що не з'явилися для її виконання або не виконали її завдань, вважаються такими, що мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, ліквідація якої є обов'язковою.

МКР 30 балів	«задовільно»	18 – 21
	«добре»	22 – 26
	«відмінно»	27 – 30

Магістрантам, які отримали незадовільну оцінку, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість після належної підготовки. Ліквідація академічної заборгованості за результатами семестрового контролю дозволяється до початку наступного семестру в час, визначений графіком ліквідації академічної заборгованості, та допускається не більше двох разів з навчальної дисципліни: один раз викладачеві, другий – комісії, яка створюється за розпорядженням декана факультету.

Якщо магістрант ліквідує академічну заборгованість на засіданні комісії, яка створюється за розпорядженням декана факультету, його відповідь оцінюється за 100-бальною шкалою без урахування результатів поточної успішності.

Підсумковий рейтинг з кредитного модуля (дисципліни)

Рейтингова оцінка з кредитного модуля	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100 і більше	A (відмінно)	відмінно
82-89	B (дуже добре)	добре
75-81	C (добре)	
67-74	D (задовільно)	задовільно
60-66	E (достатньо)	
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)	незадовільно
34 і менше	F (незадовільно з обов'язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля)	

Перескладання рейтингових оцінок (від 60 і більше балів) з метою їх підвищення дозволяється лише у виняткових випадках за погодженням з деканом факультету та з дозволу ректора університету.

Рейтингова оцінка у балах знань, умінь і навичок магістранта на навчальних заняттях з навчального (змістового) модуля обчислюється після проведення цих занять та ліквідації поточної заборгованості, пов'язаної з пропусками занять, невідповідністю або недостатньою підготовленістю до них.

10. Література

Основна

1. Екологічний менеджмент : підручник / Н. С. Шлапак, В. С. Волошин, Т. В. Серкутан. – Маріуполь : ПДТУ, 2016. – 205 с. <http://eir.pstu.edu> > hand1.
2. Експрес-оцінка стану територій природно-заповідного фонду України та визначення пріоритетів щодо управління ними / Б.Г. Проць, І.Б. Іваненко, Т.С. Ямелинець, Е. Станчу – Львів: Гриф Фонд, 2010. – 92 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.researchgate.net> > publication > 314239650_.
2. Заповідна справа: навч. посіб. / В.А. Андронов, Є.О. Варивода, Г.В. Тітенко. – Х.: НУЦЗУ, 2013. – 204 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.twirpx.com> > file
4. Максименко Н. В., Задніпровський В. В., Клименко О. М. Організація управління в екологічній діяльності: Підручник для студентів екологічних спеціальностей вищих навчальних закладів . Вид. 2-ге перероблене і доповнене.- Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2008.- 340 с. . [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.kegt-rshu.in.ua> > dustan > gisou.
5. Методичні рекомендації для практичних занять із дисципліни «Менеджмент природно-заповідного фонду» / Уклад. Любінська Л.Г., Рубановська Н.В. – Кам'янець-Подільський: : Аксіома, 2021. – 61 с.
6. Менеджмент екосистем природно-заповідних територій. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої 10-річчю створення Національного природного парку “Подільські Товтри” /за ред. Ковальчука С.І., Кучинської О.П., Любінської Л.Г. - Кам'янець-Подільський: Аксіома 2006. - 272 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.researchgate.net> > publication > links.

Інформаційні ресурси

http://www.nbu.gov.ua	Бібліотека ім. В.І.Вернадського
http://www.ukrcenter.com	Український центр
http://lib.meta.ua	Бібліотека
http://www.lib.ua-ru.net	Студентська електронна бібліотека
biblioteca@kpnpu.edu.ua	Бібліотека Кам'янець-Подільського НУ імені Івана Огієнка
https://mepr.gov.u	Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України

